

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 046 108/99-3407
Signatura: bd4vs201

Oblastní pracoviště č. 4 Plzeň
Okresní pracoviště Rokycany

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola	Střední odborné učiliště stavební, Odborné učiliště a Učiliště, Plzeň, Borská 55 Borská 55, 320 13 Plzeň
Identifikátor ředitelství:	600 009 718
IZO:	000 497 061
Ředitel školy:	Ing. Zdeňek Brotánek
Zřizovatel:	MŠMT ČR, Karmelitská 7, Praha 1
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Plzeň-město
Termín inspekce:	20. - 22. dubna 1999
Inspektoři:	Mgr. Ing. I. Veselý a Mgr. J. Mrázková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.): Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a škol. zařízení ze dne 24. 11. 1998 čj. 31.797/98-21 Učební dokumenty sledovaných předmětů Rozvrh hodin a třídní knihy hospitovaných tříd Písemné a grafické práce žáků Organizační řád školy

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Střední odborné učiliště, Odborné učiliště a Učiliště stavební je umístěno v rozlehlém areálu, který vytváří dispozičně i svým vybavením pro všechny studijní a učební obory nadprůměrné podmínky. Vybavení nábytkem, audiovizuální technikou a pomůckami po sloučení tří učilišť přesahuje potřeby školy a nepotřebná část bude nabídnuta jiným školám. Velmi vhodně je využíváno prezentace stavebních firem, některé mají v prostorách školy stálé expozice a průběžně seznamují žáky s nejnovějšími trendy a technologiemi ve

stavebnictví. Některé, ve snaze získat nejlepší žáky jako budoucí zaměstnance, nabízí stipendia. Všechny učebny jsou prostorné a světlé, vybavené audiovizuální technikou a velkým množstvím pomůcek. Pro tělesnou výchovu a sportovní vyžití žáků je k dispozici velká tělocvična a pro kulturní a společenské akce víceúčelový společenský sál.

Škola má materiálně-technické podmínky na vynikající úrovni

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Dostatek světlých učeben, tělocvična a společenský sál spolu s rozsáhlou květinovou výzdobou ve všech prostorách školy a čistotou vytváří pro teoretickou výuku velmi pěkné pracovní prostředí pro žáky i pracovníky. V průběhu vyučování bylo dbáno na větrání a ve většině sledovaných předmětů i na střídání činností a přiměřenosti nároků na žáka. Počty hodin a přestávky jsou v rozvrhu zařazovány v souladu § 14 odst. (1) a (2) vyhlášky MŠMT ČR č.354/191 Sb., o středních školách. Nápoje mají strážníci v době oběda ve školní jídelně a v průběhu dne mohou všichni využívat nápojové automaty. Ke kvalitě prostředí přispívá i čisté sociální zařízení s hygienickými potřebami a umývárny v budově školy.

Prostředí školy, květinová výzdoba, čistota a dostatek světla vytváří psychohygienické podmínky nadprůměrné úrovně.

3 Hodnocení personálních podmínek

Český jazyk byl vyučován ve sledovaných hodinách čtyřmi vyučujícími s plnou pedagogickou a odbornou způsobilostí ve smyslu vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, stejně jako fyzika, technologie, stavební výroba, technické kreslení, odborné kreslení a stroje. S pouze odbornou způsobilostí byly vyučovány dvě hodiny konstrukčního cvičení a bez odborné a pedagogické způsobilosti český jazyk jedním vyučujícím, konstrukční cvičení jedním vyučujícím a výrobní zařízení rovněž jedním vyučujícím. Celkově je výuka všech předmětů zajišťována z více jak tří čtvrtin odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími.

Vzhledem k velikosti zařízení a zaměření školy je personální zajištění výuky na průměrné úrovni.

4 Plnění učebních osnov

Sledováním výuky, namátkovou kontrolou třídních knih a porovnáním tematických plánů s učebními osnovami nebylo zjištěno neplnění osnov.

Učební osnovy byly ve sledovaných předmětech plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk

Výuka předmětu byla sledována v maturitních třídách a ve třídách SOU. Náročnost byla odlišná, přiměřená vzhledem k typu studia i úrovni žáků. V SOU učila žáky základním poznatkům vedoucím k dovednosti používat jazyka jako prostředku ke sdělování informací.

Nedostatkem bylo, že žáci neměli učebnice a nemohla být zařazena samostatná práce. V některých třídách měli žáci k dispozici namnožený text, se kterým pracovali z hlediska mluvnice a literatury. Spojení složek českého jazyka bylo funkční a rozvíjelo všeobecnou kulturnost žáků. Žáci byli málo aktivizováni, přijímali jen závěry utvořené učitelem.

Ve výborně vedené hodině literatury vyučující zaujala žáky poezií, byli vedeni jejím porozuměním k dovednosti interpretovat literární text, vnímat i estetickou hodnotu díla.

Výuka v maturitních třídách nástavbového studia byla ve výkladových hodinách zaměřena na literárněhistorické poznatky. Byla vedena metodou výkladu - ten byl zajímavý, přehledný, na vysoké odborné úrovni a to i u vyučujícího bez pedagogické a odborné způsobilosti, žáci však pouze pasivně poslouchali, ojediněle odpověděli na otázku učitele. Práce s textem byla zařazena v další hodině, žáci výborně spolupracovali, jejich vyjadřovací schopnosti však byly na nižší úrovni .

Předložené písemné slohové práce žáků se zadáním, které je evidentně zaujalo, byly zajímavé svojí otevřeností i schopností zamyslet se a své pocity formulovat. Ročníkové práce vedly žáky k samostatnému vyhledávání informací, k jejich důkladnému zpracování po stránce obsahové. Pozornost byla věnována i formálnímu zpracování informace, byla uvedena použitá literatura. Ročníkové práce byly zaměřeny na významné kulturní osobnosti z okolí bydlišť žáků a ti jsou tak vedeni k hlubšímu poznání a vztahu k místu, kde žijí.

Český jazyk byl vyučován na spíše nadprůměrné úrovni.

Fyzika

Předmět byl vyučován s důrazem na upevnování učiva, aktivizaci žáků a s odkazy na praktické užití fyzikálních jevů. Část žáků, která spolupracovala s vyučujícím, prokazovala dobré vědomosti i dovednosti. Vzhledem k dlouhodobé jednotvárné činnosti (výkladu), i když zajímavě vedeném, se projevovala ke konci hodiny únava žáků. Při výkladu bylo použito pomůcek a vhodně byly vysvětlovány méně známe pojmy.

Fyzika byla vyučována s pozitivy a negativy zhruba v rovnováze.

Odborné předměty

Technologie (v ročníku ZP 1) byla vyučována s výraznou převahou pozitiv nad běžnou úroveň. Při opakování žáci ovládali učivo a dovedli poznatky přenášet do praxe. Při výkladu bylo využíváno textů vypracovaných vyučujícími a názorných pomůcek s důrazem na praktické užití. Učitel má přirozenou autoritu a dovede žáky vhodně motivovat. Psychohygienické zásady byly respektovány častým střídáním činností i metod práce.

Konstrukční cvičení byla vedena dvěma vyučujícími bez předepsané pedagogické způsobilosti a však s bohatými praktickými zkušenostmi na spíše nadprůměrné úrovni. V hodinách vládla pracovní atmosféra s individuálním přístupem k žákům. Žáci měli potřebné dovednosti a o své práci přemýšleli. Pozornost byla věnována i dodržování norem.

Technické kreslení bylo vyučujícím v jedné sledované hodině vyučováno na naprosto nevyhovující úrovni. Z pěti přítomných z osmi žáků ve třídě bylo pracováno pouze s jedním a to hodnocením s opravou chyb v sešitě zpětně za několik měsíců. Jeden žák se souhlasem vyučujícího nečině celou hodinu čekal (je prý hotov!), další „obkresloval“ výkres spolužáka bez vlastní invence a zbývající nepracovali (bez pokynu). Takto vedená výuka je značně neefektivní, je plýtváním prostředků přidělovaných ze státního rozpočtu a náprava vyžaduje okamžité řešení. Ve druhé hodině průměrné úrovně již žáci pracovali, hlavním cílům výuky (inženýrským sítím) bylo ponecháno málo prostoru, velkou část činnosti žáků zabírá mechanické obkreslování půdorysů objektů.

Odborné kreslení je vyučováno na průměrné úrovni, vyučující sleduje práci žáků, reaguje na chyby. Část žáků pracovala se zaujetím s potřebnými dovednostmi, část byla nejistá, měla problémy zejména s převodem rozměrů do daného měřítka. Při výuce bylo využito i názorných pomůcek.

Stroje - sledovaná výuka měla podprůměrnou úroveň, při zkoušení mírná klasifikace neodpovídala znalostem žáků. Pro výklad bylo využito málo vhodných nákresů a příkladů z technické praxe, výklad byl neúplný a částečně věcně nesprávný. Chyběla motivace, snaha o aktivitu byla považována za nekázeň. Vzhledem k nízké odbornosti nemá vyučující potřebnou autoritu.

Výrobní zařízení - výuka měla spíše podprůměrnou úroveň. Kladem výuky je její zaměření na rozlišování kvality náradí a nástrojů a dodržování zásad bezpečnosti práce. Negativem je zdoluhavé diktování poznámek bez využití názorných pomůcek a pasivita žáků. Monotónní projev učitele bez kontaktu se žáky zvyšuje nároky na udržení jejich pozornosti.

Stavební výroba měla spíše průměrnou úroveň. Nižší efektivita výuky je způsobena dlouhým zapisováním poznámek, výkladem bez názorných pomůcek a popisováním již nepoužívaných technologií. Pozitivem je individuální přístup k žákovi se zdravotním postižením.

Sledované odborné předměty vzhledem ke značné rozdílnosti v kvalitě výuky (od příkladné metodický i odborně zvládnuté úrovně po výrazně nevyhovující úroveň) byly celkově vyučovány na průměrné úrovni. U výuky s výrazně nevyhovující úrovní je třeba provést příslušná opatření vedoucí k nápravě.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V odborných předmětech velká část vyučujících přenáší své zaujetí pro předmět na žáky, vhodnou motivací a vhodně zvolenými metodami a prostředky dokáže předat své zkušenosti a poznatky.

Výuka zejména literatury kultivovala žáky, byla rozvíjena jejich kulturnost a estetické cítění, a to způsobem, který žáci byli schopni akceptovat. Výrazná osobnost učitele českého jazyka s pedagogickou způsobilostí pro základní školu působila na žáky už jen způsobem vyjadřování - jazyk učitele byl bohatý, stavba souvětí složitá, přitom obsažná a srozumitelná s řadou vtipných obrátů. Zaujal i šíří svých znalostí, dokázal využít během hodin situace ve třídě k výchovnému působení - obhajoba tolerance byla citově zaujatá, působivá. Dbal na společenské konvence a vyžadoval společenskou úroveň chování i u žáků. I v ostatních hodinách byli žáci vedeni ke kultivovanému chování i vyjadřování, dostávali však málo prostoru, aby se mohli uplatnit a vyjádřit své názory a postoje. Překážkou jsou i špatné vyjadřovací schopnosti žáků.

Dokladem kvality v přípravě žáků na budoucí povolání je stále se zvyšující zájem stavebních firem o absolventy této školy.

Z chování a jednání žáků a ze zájmu stavebních organizací o absolventy školy je zřejmé, že výchovně-vzdělávací působení je na spíše nadprůměrné úrovni.

ZÁVĚRY

Střední odborné učiliště stavební a Odborné učiliště a Učiliště, Borská 55, Plzeň má velmi dobré materiálně-technické podmínky, které vytváří předpoklady ke kvalitní přípravě pracovníků ve stavebních oborech. Všeobecně vzdělávací předměty byly vyučovány na spíše nadprůměrné úrovni a některým odborným předmětům je nutné vzhledem ke značné rozdílnosti ve kvalitě práce jednotlivých vyučujících věnovat zvýšenou pozornost. K celkové image školy přispívá estetické prostředí s neobvykle bohatou květinovou výzdobou ve všech prostorách.

Výrazným kladem je výchovné působení všech pracovníků na žáky ve vztahu k zařízení a vybavení školy.

Z provedené sondy do školy vyplývá, že zejména materiálně-technické podmínky jsou na nadprůměrné úrovni a podmínky a úroveň výchovně-vzdělávacího procesu vykazuje pozitivní nad běžnou úroveň.

razítka

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu .....Ing. Veselý v.r. ....
člen týmu .....Jarmila Mrázková v.r. ....

V Rokycanech dne 14. května 1999

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzal dne 24. května 1999

razítka

Podpis ředitele školy .....Brotánek v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR Praha	1999-06-07	126/99
Školský úřad: ŠÚ Plzeň-město	1999-06-07	127/99

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
99-06-07		nejsou